



Veus^N circulars

TERESA GALÍ-IZARD · ETH ZÜRICH
Restaurar el paisatge, imaginar el futur



Balear
Circular
Hub

Restaurar el paisatge, imaginar el futur

Com projectam el territori quan sabem que està viu? Com regeneram el sòl, l'aigua i la biodiversitat sense imposar formes fixes, sinó creant condicions perquè tot plegat evolucioni?

Per a Teresa Galí-Izard, arquitecta del paisatge i professora a l'ETH de Zúric, l'economia circular no pot ser només una gestió eficient de recursos. Ha de partir d'un pensament regeneratiu capaç de fer visibles els sistemes invisibles, d'integrar coneixement local amb eines tecnològiques i d'acceptar la complexitat com una font de creativitat.

Els seus projectes no parteixen del buit, sinó del que ja hi ha: sòls degradats, cicles d'aigua interromputs, vegetació espontània o materials residuals. L'objectiu no és controlar, sinó col·laborar amb la natura. I això implica una altra manera de mirar, de projectar i de relacionar-se amb el territori.

Per a les Balears, Galí-Izard proposa un canvi de paradigma: deixar de dissenyar per al curt termini i començar a sembrar sistemes resilients, adaptatius i interconnectats. Perquè només així es podrà restaurar el capital natural i social de les illes i, alhora, anticipar els reptes que encara no coneixem.



Teresa Galí-Izard

Professora de paisatge

ETH zürich

No dissenyam per a l'avui, dissenyam per a un futur que encara no coneixem.

El pensament regeneratiu no consisteix a tornar enrere, sinó a imaginar una nova relació amb la terra. Per a Teresa Galí-Izard, una de les veus més influents de l'arquitectura del paisatge a Europa, la clau és reconèixer que el sòl és una pell viva, que respira, i que el nostre deure no és només reparar-la, sinó ajudar-la a evolucionar.

Els seus projectes –des del Parque de los primeros pasos a Caracas fins a la restauració del gran abocador de la Vall d'en Joan, al Garraf– mostren una manera de fer que combina tecnologia, coneixement local i respecte pels sistemes vius. Galí-Izard defensa que la complexitat és una oportunitat: cal aprendre a llegir-la, treballar amb les restriccions i crear les condicions perquè el paisatge es pugui regenerar per si mateix.

A través de Veus Circulars, Galí-Izard ens convida a imaginar les Balears com un laboratori viu, on el paisatge, el coneixement i la cultura es connectin per generar nous equilibris entre allò construït i allò natural. Un lloc on experimentar, amb humilitat, noves cartografies del futur.

En paraules seves:

El paisatge no és un escenari, és un organisme viu. Si el volem habitar amb sentit, primer l'hem d'aprendre a escoltar.

01

Què és per a tu el 'pensament regeneratiu' i com es trasllada al teu treball com a arquitecta del paisatge?

El pensament regeneratiu no consisteix a tornar a un estat anterior del paisatge, sinó a imaginar-ne un de millor. No es tracta de reparar el mal fet, sinó de crear condicions perquè els sistemes vius prosperin.

En cada projecte, cerca una nova manera d'entendre la relació entre natura i ciutat, entre el que construïm i el que viu. La inspiració li ve directament de la natura, que, com diu Janine Benyus, "ja ha resolt els problemes que ens ocupen; només cal aprendre a imitar-la".

Així, el pensament regeneratiu parteix del reconeixement que el sòl és una pell viva, que respira, i que qualsevol intervenció sobre ell hauria de ser un acte de col·laboració amb els ecosistemes. Ho exemplifica bé el projecte de la Vall d'en Joan, un antic abocador al Garraf. Allà, no només regenerarem el sòl i la vegetació per millorar la biodiversitat, sinó que dissenyarem el paisatge per gestionar els gasos del subsòl de forma integrada. No és només restaurar. És sembrar futur.



02

Sabem que treballes amb el concepte de 'sistema viu'. Com pot aquest enfocament transformar la manera com projectam i habitam el territori?



Entendre el paisatge com un sistema viu vol dir reconèixer que els ecosistemes no funcionen de manera aïllada. No podem separar el que és natural del que és urbà. Tot forma part d'una mateixa xarxa de relacions.

Aquest enfocament transforma radicalment el disseny. Vol dir tenir en compte no només l'aigua, el sòl o la biodiversitat, sinó també les persones, les pràctiques locals i els cicles temporals. Un bon projecte no es limita a ordenar l'espai. Ha de crear una dinàmica que generi salut ambiental i benestar col·lectiu.

Un exemple el trobam a Caracas, on transformàrem un antic aparcament en el Parque de los primeros pasos. Més enllà de crear un espai verd, l'objectiu era regenerar el sistema d'aigües subterrànies i crear un lloc viu per a la ciutat. Fer paisatge és activar processos. És connectar sistemes visibles i invisibles perquè puguin evolucionar plegats.

03

Apostar per un futur regeneratiu implica grans reptes. Des d'Impulsa Balears en destacam tres: abordar la realitat de forma sistèmica, acollir la complexitat i gestionar el canvi constant. N'hi afegiries algun més?

El repte clau és precisament la complexitat. La vida no funciona amb línies rectes, sinó a través de patrons, cicles i retroalimentacions. Si no entenem la complexitat, no podrem regenerar res.

Aquest enfocament exigeix treballar amb múltiples capes: la del sòl, l'aigua, les plantes, les persones, la cultura... I assumir que no hi ha solucions úniques. Els paisatges vius no es poden controlar, però sí que podem dissenyar condicions perquè prosperin.

Com a exemple, destaca un projecte a Màlaga on vàrem decidir treballar només amb aigua de pluja. Aquesta restricció –en lloc de ser un límit– es va convertir en una font de creativitat i solucions contextuais. La complexitat no és un obstacle. És el lloc on passa la vida. I també on pot florir la innovació.



04

És utòpic pensar que a les Balears podríem restaurar –i fins i tot millorar– el nostre capital natural i social?



No, no és cap utopia, sinó una gran oportunitat. Les illes són sistemes acotats, on tot està més connectat i visible. Això les converteix en llocs ideals per experimentar amb solucions regeneratives que integrin natura, cultura i infraestructures.

Restaurar no és només recuperar el que hi havia, sinó dissenyar nous equilibris entre allò natural i allò construït. Podem imaginar projectes on la posidònia marina, el sistema hídric i el paisatge agrícola funcionin en xarxa, regenerant-se mútuament.

La clau és dissenyar amb el futur en ment: no per respondre al present immediat, sinó per anticipar-se als canvis i adaptar-s'hi amb intel·ligència. Regenerar vol dir crear les condicions perquè el territori pugui evolucionar de manera resiliència, encara que no sapiguem com serà el demà.

05

El pensament regeneratiu pot adoptar formes molt diverses. Com es concreta a la pràctica? Quines eines poden ajudar a accelerar aquesta transició?

Regenerar comença per una nova manera de mirar. Hem d'aprendre a veure els paisatges com sistemes vius, en constant evolució. No són escenaris, són organismes que senten, responen i es transformen.

Per això, a la pràctica combina tecnologia paramètrica –que permet modelar escenaris de canvi en el temps– amb coneixement local, educació i una actitud d'escolta. No n'hi ha prou amb bones eines si no sabem què buscar. Cal entendre el lloc, la seva història, els seus ritmes, els seus límits.

El disseny no ha de resoldre-ho tot, sinó crear condicions perquè el sistema pugui autoregular-se i prosperar. Quan deixam espai a la incertesa i no ho planificam tot, obrim la porta a l'evolució, al creixement espontani, a la intel·ligència dels processos naturals.

Accelerar la regeneració no és fer més de pressa, sinó fer amb més sentit. I això comença quan dissenyam pensant no en l'obra acabada, sinó en el que encara pot arribar a ser.



VEUS CIRCULARS comparteix testimonis que donen continuïtat al relat obert a l'Impulsa Circular Meeting 2025 i que avui troben en **re^N · Balear Circular Hub** un espai des d'on continuar alimentant la conversa, la col·laboració i l'acció entorn del trànsit circular de les Balears.

Cada peça recull la veu de referents internacionals i d'actors públics i privats del territori que, des de la seva experiència i compromís, ajuden a descobrir noves oportunitats, obrir vies de valor i ampliar la mirada sobre el paradigma de l'economia circular. Són veus que pensen i actuen amb valentia, consciència i capacitat de transformar, i que comparteixen una mateixa aspiració: contribuir a un futur regeneratiu per a l'arxipèlag.

En el marc del hub, **VEUS CIRCULARS** contribueix a aglutinar coneixement, projectar aprenentatges i connectar experiències capaces d'inspirar noves formes de col·laboració entorn de la implementació del **Roadmap del trànsit cap a un sistema turístic circular a les Balears. Horitzó 2025–2035.**

Perquè posar veu a l'economia circular també és una manera d'activar-la.